

Dip. Legal: B-18920-1977

Redacció, Administració i Publicitat c/. Lasauca, 21 - 1er. C
Tel. 50 57 63 - FIGUERES

Director general: Emili Casademont i Comas
Secretari de redacció: Juli Molons
Coordinació: Narcís J. Ferrer, Jordi Vallmajó

Redactors i col·laboradors: Josep M.ª Ametlla, Xavier Amir, M.ª Àngels Anglada, Joaquim Ballester, Martí Balló, Antoni Calvó, Albert Carreras, Josep M.ª Company, Ferran Garrido Pallardó, Narcís Genis, Antoni Godoy, Jordi Gratacós, Ramon Guardiola, Jaume Guillet, Joan Guillet, Alfons Gumbau, Albert Gurt, Xavier de Lerma, Josep M.ª Ortega, Narcís Pijoan, Josep Playà i Maset, Àngel Quintana, Miquel Riera, M.ª Lluïsa Rodríguez, Alfons Romero, Carles S. Costa, Josep M.ª Salvatella, Miquel Sempere, Jaume Sureda i Prat, Torner Malé (fotografia)

Secretària: M.ª Assumpció Casamitjana
Departament de publicitat: Josep de la Fè
Disseny publicitat: Pere Prats

Composició: Fotocomposició/Servicios - Tel. 330 05 45
Impressió: Vallesana de Publicacions, S. A. - c/. Calders, 21-25 - Sabadell
Distribuidora dels Països Catalans

Gerent: Alexandre Liaño
Adjunt a gerència: Alina Vallmajó
Conseller: Vicenç Burgas
President: Carles López Cusi

editora
empordanesa, s.a.

Política a peu pla

per Jaume Guillet

Som una nació

La Comissió Mixta Govern-Generalitat pels traspassos de serveis ha començat a treballar enmig d'una veritable tempesta autonòmica arreu d'Espanya. Les declaracions del President de la Generalitat a "Catalunya Expres", de les quals ja vaig parlar divendres passat, en el sentit de què la profusió indiscriminada d'autonomies és perjudicial per Catalunya, varen provocar una sèrie de reaccions irades que encara no ha cessat.

El President Tarradellas no solament no s'ha desdit de les seves paraules, sinó que en una altra de les entrevistes que amb posterioritat ha concedit a altres mitjans d'informació, aprofitant l'avenç dels primers cent dies de la Generalitat, ha arrodonit encara el seu pensament amb una afirmació tan clara com contundent: "son una nació, es vulgui o no es vulgui".

Ja vaig dir divendres passat que és molt probable que si el President hagués matisat una mica les seves manifestacions, s'hauria evitat la polèmica en bona part. Així, dir que el País Basc es troba en plena guerra civil és una exageració clara d'una realitat que, d'altra banda, és ben cert que és conflictiva. També haurien convingut algunes distincions més clares entre les altres autonomies. Si com diu ell no es pot posar en el mateix sac Catalunya i La Mancha, tampoc Euskadi i La Mancha o Galícia i Extremadura.

Catalunya endins, no tots el partits i corrents d'opinió havien estat d'acord tampoc amb altres apreciacions del President: els elogis al ministre de l'Interior, Martín Villa, la visió presidencialista de la Generalitat provisional o la seva opinió sobre el federalisme, per exemple.

Quan Tarradellas recorda de manera contundent que Catalunya és una nació, es vulgui o no, si que fa en canvi una declaració de principis assumida per tothom. Seria bo i ajudaria molt a clarificar conceptes i actituds, Catalunya endins i Catalunya enfora, que els principals partits que al llarg d'aquestes setmanes han evitat intervenir públicament en el tema, manifestessin públicament la seva Posició exacta, que fonamentalment coincideix amb l'expressada pel President: "Catalunya és una nació".

Heus aquí el principi i la fi de tot el problema. Això és el que han oblidat, potser conscientment, els parlamentaris de la Macha, Extremadura, Andalusia o de Canàries, quan es regiren amb una

dialèctica aspra i agressiva contra les paraules del President de Catalunya. Mirant-ho amb una mica de tranquil·litat, aportant la fullaraca de la polèmica apassionada, el tema apareix en la seva dimensió exacta.

Tarradellas ha ben aclarit que no està contra l'autonomia dels altres pobles d'Espanya. Està contra, això sí, d'una manipulació que no solament perjudica a Catalunya si no fins i tot a les regions que se'ls vol imposar una preautonomia immadura que benefici electoralment la imatge d'UCD i algun altre partit així com la dominació caiciquil dels qui mai no l'havien demanat i ara la volen utilitzar pels seus interessos.

Per Catalunya, sobretot, i també pel País Basc, l'obtenció d'un règim preautonòmic, és la primera satisfacció, mínima d'altra banda, a una reivindicació popular expressada masivament i de múltiples maneres, no solament durant la dictadura sinó de molt abans al llarg de tota la història. És, a més, el retrobament de la seva pròpia identitat expressada en altres èpoques en institucions de govern que han configurat el seu caràcter nacional. Josep Melià ho recordava dimarts amb molta claretat, en un article publicat al diari "El País" de Madrid, tot responent les tesis del filòsof castellà Julián Marías.

A moltes regions que reclamen ara també un règim preautonòmic és certament una reivindicació de fa quatre dies, com ha dit el President de la Generalitat.

No és de cap manera una qüestió d'antigüetat, si no de realisme polític. Si per Catalunya o el País Basc, l'autonomia és justament una eina de futur, per moltes regions podria esdevenir fins i tot negatiu.

L'autonomia no es pot construir sobre el buit. Catalunya té un alt nivell de consciència nacional una constància i una força reivindicativa indiscutible i fins i tot, cosa que no es dona enlloc més, una tradició d'autogovern fins i tot en la història més recent. Sobre aquesta base l'autonomia és una eina de progrés social. Sense aquesta base, l'autonomia pot ser una arma decisiva de dominació a càrrec de les forces socials que mai s'havien distinguit per desitjar-la. De què els hi ve sinó l'autonomisme als homes d'Aliança Popular i UDC?

Cap a la part de Pirineu

Per Emili Casademont i Comas

El "Carnaval de tot l'any"

Diuenge vinent serà "Diuenge de Carnaval" i el proper dimecres, "Dimecres de cendra". Per tant, cars lectors, la cosa és lògica. No falla. Ahir, era "Dijous gras" o "Dijous llarder". Una festa, especialment de cai-e infantil, que encara es manté un xic fresca. I més s'hi mantindrà d'ara endavant: amb aquesta empena que hom dona arreu de Catalunya, per tal de recuperar les nostres tradicions. Ahir, com ja sabeu, era dia de fer berenades i de menjar la clàssica truita amb botifarra i les coques de llardons o greixons. Llardons o greixons, que és, en definitiva, la mateixa cosa. Tot depèn, és clar, de la manera de parlar típica i característica de les diferents contrades catalanes. "Cada terra fa sa guerra", diuen. I això és ben cert...

Ahir, segons suposem i tenim entès, molts, a la tarda (molta gent de les comarques del Principat), se n'anaren cap al camp, cap a les afores de les ciutats i pobles, cap a alguna font, a fi de fer la tradicional berenada de "Dijous gras". Sobretot, la mainada. Ben entès, si els mestres deixaren que la quitxalla fes festa de l'escola. Nosaltres, de petits, recordem que, quan arribava aquesta diada, no teníem cap mena de problema. I així podíem gaudir, si la meteorologia s'associava amb la festivitat d'una d'aquelles tardes de berenada realment magnífica, a la vora de qualsevol de les moltes fonts d'aigua dolça i picant, que hi ha a la Vall de Sant Daniel, (us parlem de la paradisiaca i gironina Vall de Sant Daniel, enguany tan malmesa per la mà barroera de l'home, car a Girona vam néixer i viure una colla d'anys), que, en aquesta època de l'any, s'hi podia ja respirar la meravellosa flaire de les mimoses florides...

Antigament, pel "Dijous gras" es començaven a veure pels carrers les primeres disfresses de Carnaval. Molts, tot seguint una tradició prohibida l'any 39 i que ara es desvetlla amb força, sortien de casa seva amb la cara tapada, o més ben dit, amb la cara d'un "altre"... i d'aquesta manera podien lliurar-se a qualsevol beneiteria, a voltes, cal dir-ho, mancada de tota gràcia...

La prohibició dictatorial de celebrar les festes de Carnaval, però, sembla que induí la gent de l'Estat espanyol a "copiar" una estranya moda sorgida a l'estranger. I així, d'aquella petita "època carnavalesca" d'abans de la guerra, que durava tres dies (diuenge, dilluns i dimarts), es passà a un "Carnaval de tot l'any", que encara perdura... i qui sap fins quan perdurarà! Només hem de treure el nas al carrer, a qualsevol hora, a qualsevol instant, per tal d'adonar-nos d'aquest fet. Es veu cada "tiparracus", cada personatge, cada indumentària... i cada "carota", que els antics "carnavalaires" (i parlem d'aquells que eren qualificats de més exagerats) en quedarien esgarrifats...

Hi ha qui afirma molt seriosament que ara els antics no arribarien ni a les "soles de les sabates" dels nous. Nosaltres, és clar, no ens ho creiem pas del tot. Però, deu n'hi do...!

Home blanc parla amb llengua partida...

Per Josep Maria Ametlla

Washington —òbviament, Madrid— es varen fer amb la tortuosa intenció d'exterminar els indis!

De fet, se'ls va donar una opció: si us resistiu, us exterminarem; si sou bons minyons, us ficarem a les reserves.

La semblança entre les reserves i les futures nacions o regions autònomes dependrà de la defensa que aquestes facin dels seus drets. I no solament amb conferències, sinó també a base de mobilitzacions populars.

Perquè em fa la impressió que ara i aquí som més nombrosos els indis que el 7è de Cavalleria, i ja sabeu el que li va passar al general Custer a Little Big Horn i a la seva tropa: que no en va quedar ni un.

Als qui ens agrada de llegir novel·les d'indis i de "cowboys", no ens ve de nou que els indis parlessin en una llengua primària, amb imatges molt gràfiques.

"Llengua partida" o "Llengua bifida" volia dir parlar amb engany, dir una cosa i pensar fer-ne una altra.

D'aquesta manera, Cavall Boig, cap suprem dels "sioux", acusava al general Custer que no es complien les promeses fetes als indis. Creia, però, que, en última instància, el Gran Pare Blanc de Washington, potser, era de bona fe.

Aquest mal costum de parlar amb llengua partida està a l'ordre del dia ara i aquí. Per això, podem fer nostres les paraules de Cavall Boig, tot transposant els

personatges i els fets al nostre temps; i podem suposar que entre nosaltres —els catalans, els andalusos, els bascs...— som els indis (a més, som un xic "rojos", com ells); que el general Custer és, potser, l'Abril Martorell o en Sánchez Terán. El Gran Pare Blanc seria el president Suárez, sense aquella bona fe que hom suposava al president dels Estats Units. No estic ben segur que Cavall Boig sigui el president Tarradellas; però, en fi, donem-li un vot de confiança...

La transposició d'època i de lloc, i la comparació del que va passar als indis i el que ens pot passar a nosaltres, és prou per posar angúnia i pànic en els nostres ànims, si es té en compte que les falses promeses de